

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Hangyál Edit Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt I.rendű felperes neve „végelszámolás alatt” (I. rendű felperes címe) I. rendű és a II. felperes neve(II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a Köteles Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) ellen kezési felelősség megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2005. szeptember 5. napján kelt 12.G.40.405/2003/56. számú ítélete és a 2005. szeptember 7. napján kelt 57. sorszámú kiegészítő ítélete ellen az I. és a II. rendű felperesek 59. sorszámú, és az alperes 60. sorszámú fellebbezése folytán meghozta az alábbi

r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest az I. rendű felperes javára 17.165.209,- (Tizenhétmillió-százhatvanötezer-kettőszázkilenc) Ft tőkeösszegben marasztaló rendelkezését helybenhagyja, ezt meghaladóan az ítéletet - a kiegészítő ítéletre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban az I. rendű felperesnek és az alperesnek fejenként 400.000,- (Négyszázezer) Ft, a II. rendű felperesnek 925.420,- (Kilencszázhuszonötezer-négyszázhusz) Ft költsége merült fel, amelyből 525.420,- (Ötszázhuszonötezer-négyszázhusz) Ft az általa lerótt fellebbezési eljárási illeték összege.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték összege 304.580,- (Háromszáznégyezer-ötszáznyolcvan) Ft.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperesi jogelőd, az Állami Vagyonügynökség (ÁVÜ) jogszabályi felhatalmazás alapján a perben nem álló B.L.Vállalattól három esetben vont el különböző vagyonrészeket; először 1992. február 10. napján 34.317.600,- Ft pénzeszközt, majd 1992. június 16. napján a B.L. Vállalat államigazgatási felügyelet alá helyezésével egyidejűleg elvonta a 38086/32. hrsz. alatt bejegyzett K. zsilip központi telepének kezelői jogát; végül 1994. március 30-án a 63632. hrsz. számon nyilvántartott, a Budapest, III., K. úton lévő üdülőingatlan kezelői jogát vonta el a B.L. Vállalattól az alperesi jogelőd.

A B.L. Vállalat 1992 februárjában fizetéseképtelenné vált; 1992. február 18-án (az első vagyonelvonást követően) öncsődöt jelentett be, a csődeljárás közzétételére 1992. április 23-án került sor. Az ÁVÜ a második vagyonelvonásról és a B.L. Vállalat államigazgatási felügyelet alá helyezéséről az 1992. június 16. napján kelt E-24/14/ÁVÜ/92. számú határozatában döntött.

A vagyonelvonások a csődegyezségi tárgyalás sikertelenségét idézték elő, a B.L. Vállalat felszámolását a Fővárosi Bíróság 1995. március 30. napján közzétett 15.Fpk.919/1991/96. számú határozatával rendelte el. A felszámolási eljárásban többek között az É. Rt., a CS. Rt., a S.Kft., a L.F. Leányvállalat, valamint a B. Kiszövetkezet hitelezői igényt jelentett be, amelyeket a felszámoló visszaigazolt. Az I. rendű felperes az említett hitelezői igényeket engedményezés útján szerezte meg.

Szintén határidőben jelentette be a hitelezői igényét az O. Rt., amelyet a felszámoló szintén visszaigazolt. A II. rendű felperes engedményezés folytán lett az O. Rt. jogutóda.

Az I. rendű felperes jogelődei hitelezői igénye számlatartozásokból, szállítói követelésekből tevődött össze, míg a II. rendű felperes jogelődének, az O. Rt.-nek az igénye abból adódott, hogy a B. L. Vállalat az O. Rt. megrendelése alapján 1982. január 4. és 1991. december 31. között 5.228 lakást épített, amelyek vonatkozásában a tízéves kötelező alkalmassági idő alatt a szavatossági helytállási kötelezettség az O. Rt.-t terhelte, azonban a lakástulajdonosok részére megítélt javítási költségeket, illetve kártérítést az O. Rt. a B.L. Vállalatra átháríthatta. A lakásszavatossági perek egy része a vagyonelvonások időpontjában már lezárult, más részük folyamatban volt, illetve a kötelező alkalmassági időtartamra figyelemmel ilyen igények további bejelentésére számítani lehetett. Az egyes perekről, a megítélt összegekről a felszámoló részletes kimutatást készített.

A felszámoló az I. rendű felperes, mint jogutód tőkeköveteléseit „f” kategóriába, míg a kamat és késedelmi pótlék követeléseket „g” kategóriába, a II. rendű felperesi jogelőd 88.815.814,- Ft-os tőkekövetelését „d” kategóriába, 8.756.933,- Ft tőkekövetelését „f” kategóriába, a kamat és késedelmi pótlékokat „g” kategóriába sorolta.

A felszámolási eljárásban az első közbenső mérleg elfogadására 1996. november 27-én, a második közbenső mérleg elfogadására 2000. október 24-én került sor.

A II. számú közbenső mérleg alapján 100 %-ban kifizetésre kerültek a „d” kategóriás hitelezői igények.

Az alperes jogelődje a felszámolási eljárás valamennyi szakaszában képviseltette magát, a hitelezői listát az általa megbízott P-M. Kft.-vel ellenőriztette abból a szempontból, hogy a felszámolási eljárásban nyilvántartott követelések azonosak e a vagyonelevonás időpontjában meglévő követelésekkel.

A felszámoló a 2002. december 9-én kelt értesítésében arról tájékoztatta a II. rendű felperest, hogy a „d” kategóriás igény kielégítéseként levont összeg után nyilvántartott és visszaigazolt tőkekövetelése megtérülésére a felszámolási vagyontól nincs lehetőség.

Az I. rendű felperes 2002. december 17. napján, a II. rendű felperes 2002. december 18. napján kelt levelében pert megelőző egyezségi ajánlatot tett az alperesnek kezesi felelősségére hivatkozással, amelyet az alperes a jogalapot is vitatva elutasított.

A felperesek a Fővárosi Bírósághoz 2003. április 11. napján benyújtott eredeti kereseti kérelmükben az 1992. évi LIV. törvény 53. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest az I. rendű felperes részére 2003. március 16. napjáig 125.786.228,- Ft tőke + kamat, valamint 23.703.616,- Ft tőke után 2003. március 17. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresét kitevő késedelmi kamata; a II. rendű felperes részére 2003. március 16. napjáig 458.575.737,- Ft tőke + kamat, valamint 8.756.933,- Ft tőke után 2003. március 17. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresét kitevő késedelmi kamata, továbbá perköltség megfizetésére.

A felperesek az alperes, illetve jogelődje törvényi kezesi felelősségére alapították az igényüket és előadták, hogy a Fővárosi Bíróság előtt 18.G.40.568/2002. szám alatti perben a felszámolás alatt álló B. L. Vállalat hitelezőjeként az A. Kft., valamint a D. Kft. érvényesítettek igényt az alperessel szemben, a bíróság igazságügyi szakvéleményt szerzett be, majd részítéletet hozott, ezt követően az alperes egyezség keretében megfizette az A. Kft. és a D.Kft. részére a megítélt marasztalási összeget. Kérték, hogy a bíróság vegye figyelembe e per iratait és az itt készült szakvélemény adatait is. Hivatkoztak arra is, hogy ebben a szakvéleményben a szakértők kidolgozták, hogy a második vagyonelevonás időpontjában az adós összes kötelezettsége 754.522.437,- Ft volt, míg a második vagyonelevonással érintett ingatlan forgalmi értéke az elvonáskor 773.239.000,- Ft-ban lett megállapítva, és ebből következik, hogy az elvonás hiányában az értékesítésre kerülő ingatlan ellenértékéből a teljes hitelezői állomány kielégíthető lett volna.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felpereseknek eredeti okiratokkal kell igazolniuk az igényeiket, valamint hogy a kezeset nem kötik a főadós nyilatkozatai; így a felszámoló visszaigazolása a jelen per alperesének elismeréseként nem vehető figyelembe. Kifogásolta, hogy a főadóssal szembeni perek illeték és ügyvédi költsége - a kezeshez intézett, pert megelőző felszólítás hiányában - a kezesre áthárítható lenne, ugyanígy nem felel a kezes az eredeti adós hibás teljesítésből eredő tartozásaiért, ebbe a körbe tartoznak a

lakásszavatossági perekben megítélt összegek. Kifogásolta azon kamatkövetelések jogosságát is, amelyeket a felszámolási eljárásban nem jelentettek be és a felszámoló nem igazolt vissza. A per során 2004. szeptember 6-i módosított ellenkérelmében elsődlegesen elévülésre hivatkozással kérte a felperesek keresetének az elutasítását.

A bíróság a felperesek indítványára igazságügyi szakértőt rendelt ki. B.E. igazságügyi adó- és könyvszakértő alapszakvéleményét 27. sorszám alatt terjesztette elő, amelynek kiegészítésére 39. sorszám alatt került sor, az alperes észrevételeire tekintettel. A kiegészítő szakvéleményben a szakértő a második vagyonelevonás időpontjára vonatkozóan módosította a csatolt perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján a vagyonelevonással érintett Kvassai zsilipi ingatlan értékét, elfogadva annak 773.239.000,- Ft-os elvonáskori piaci értékét. Az összefoglaló részben megállapította, hogy az elvont vagyon aránya az összes vagyonhoz képest 49,11 % volt, az alperes maximális kezési felelőssége a három elvonás alapján forintban kifejezve 422.788.390,- Ft, az utolsó vagyonelevonás időpontjában az összes bejelentett, ismert és visszaigazolt hitelezői igény összege, amely magában foglalta a felperesek hitelezői igényeit is, 1.195.301.739,- Ft volt, ebből a felszámolás második közbenső mérlegének időpontjáig nem térült meg 1.218.342.000,- Ft. Ez utóbbi összeget alapul véve az I. rendű felperesi követelés arányszáma az összes hitelezői igényhez képest 4,06 %, míg a II. rendű felperesi követelés 15,24 %, ennek alapján az alperes maximális helytállási kötelezettsége az I. rendű felperessel szemben 17.165.209,-Ft, míg a II. rendű felperessel szemben 64.432.951,- Ft és ezek kamatai. A kamatokat a harmadik vagyonelevonás időpontjától, 1994. március 21. napjától számította a szakértő a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével számolva 2001. december 31. napjáig, 2002. január 1-től 2004. december 31-ig terjedő időszakban évi 11 %-os késedelmi kamattal számolva, és azt tőkésítette. Az alperes észrevételeit nem fogadta el, annak indokait kiegészítő szakvéleményben adta meg.

A felperesek a kiegészített szakvéleményt elfogadták, ennek alapján módosították a keresetüket, amelyben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest az I. rendű felperes javára 17.165.209,- Ft tőke, ez után 2004. december 31-ig 57.307.671,- Ft lejárt kamat, továbbá a tőkeösszeg után 2005. január 1-től a kifizetés napjáig járó jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének; míg a II. rendű felperes javára 8.756.933,- Ft tőke, és a 64.432.951,- Ft tőkeösszeggel számolva 2004. december 31-ig 215.115.491,- Ft lejárt kamat, továbbá a tőkeösszeg után 2005. január 1-től a kifizetés napjáig járó jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének, továbbá a pertárgy érték 5 % + 25 % áfa, valamint a befizetett illetékből és előlegezett szakértői költségből álló perköltség megfizetésére.

Az alperes a kiegészített szakvéleményt nem fogadta el. A 49/A/2. szám alatt csatolt előkészítő iratában változatlanul fenntartotta álláspontját, amely szerint a per nélküli azokat a szerződéseket, amelyekből a követelés jogcíme a feleket megillető jogok és terhelő kötelezettségek megállapíthatók lennének, amelyek választ adnának a jogviszonyok keletkezésére és ebből következően az irányadó

kamatkövetelésekre. Arra az esetre, ha változatlanul fenntartott elévülési kifogását a bíróság nem fogadná el,összegerszerűségben elismerő nyilatkozatott tett, amelyet utóbb részben módosított.

Az elsőfokú bíróság a felek indítványára, betekintésre beszerezte a B. L. Vállalat felszámolási iratait, amelyet a tárgyaláson ismertetett, majd a folyamatban lévő eljárásra tekintettel elrendelte azok visszaküldését.

Az így lefolytatott bizonyítási eljárást követően a Fővárosi Bíróság a 2005. szeptember 5. napján kelt 56. sorszámú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 17.165.209,- Ft tőkét + 57.307.671,- Ft kamatot, valamint 17.165.290,- Ft-nak 2005. január 1-től a kifizetésig járó mindenkor törvényes kamatát. A II. rendű felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperes jogi képviselőjének 1.200.000,- Ft részperköltséget, ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. A 2005. szeptember 7. napján kelt 57. sorszámú kiegészítő ítéletében kötelezte a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 2.000.000,- Ft perköltséget. Határozata indokolása szerint az alperes sortartó kezes az ÁVÜ törvényi kezessége alapján. Elsődlegesen az elévülés kérdésével foglalkozott az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában, e körben érdemben azt állapította meg, hogy a felszámolási eljárásban benyújtott felperesi jogelődí igénybejelentések a kezessel szemben is megszakították az elévülést. A főadós fizetése képtelensége a II. számú felszámolási zárómérleg elfogadásakor, 2000. október 24-én vált nyilvánvalóvá, ehhez képest a 2002. decemberi igénybejelentések időben történtek. Erre tekintettel egyik felperesi követelés sem évült el.

A kereset érdemét tekintve az elsőfokú bíróság ítélezése alapjául elfogadta az általa aggálytalannak tekintett szakvéleményt, és annak alapján megállapította, hogy az I. rendű felperesi követelés megalapozott. A II. rendű felperesi igény tekintetében viszont azt állapította meg, hogy a bíróságot nem kötik a lakásszavatossági kérdésekre vonatkozó más bíróságok által hozott ítéletek, és res iudicata sem áll fenn, mert a perek nem ugyanezen felek között voltak folyamatban. Erre tekintettel a II. rendű felperes követelése vonatkozásában „nem tudott tényállást megállapítani”, mert a felszámolási iratok között nem voltak megtalálhatók azok a szerződések, amelyeken a lakásszavatossági igények alapultak. A peres iratokat arra tekintettel nem szerezte be, mert csak a szerződésekre lett volna szükség, amelynek csatolása a felperes bizonyítási kötelezettsége körébe tartozott volna. Erre tekintettel a II. rendű felperes keresetét elutasította. Az I. rendű felperes részére megítélt kamat vonatkozásában megállapította, hogy a kamatok arra tekintettel járnak az I. rendű felperesnek, hogy az 1991. évi IL. törvény (Cstv.) 35. § (1) bekezdése szerint a felszámolás elrendelésének időpontjában a tőkére, szerződéses kamatra és az eredeti lejáratí időtől a kiegyenlítésig vagy legfeljebb a felszámolási zárómérleg elkészítésének időpontjáig késedelmi kamat érvényesítésére a főadós vonatkozásában a törvény lehetőséget ad. A tőkésített kamat összegét szintén a szakvélemény alapján határozta meg az elsőfokú bíróság, és figyelembe vette e körben a felszámoló azon nyilatkozatát, hogy a kamatot arra tekintettel nem igazolta vissza minden esetben, mert a kamatkövetelések más

kategóriába sorolandók és a felszámolás végéig folyamatosan számítandók. A perköltséget a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete és kiegészítő ítélete ellen a felperesek és az alperes is fellebbezést nyújtottak be.

Az alperes fellebbezése az I. rendű felperessel szemben teljes körű, a II. rendű felperes vonatkozásában csak a perköltséget érintő volt. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperesi követelések elévültek, érdemben azért, mert az eredeti adós és a hitelező közötti jogviszony elévülésétől különbözik a hitelező és a kezes közötti jogviszony elévülése, mindkettőt csak címzett jognyilatkozattal lehet megszakítani és a járulékossgot erre vonatkoztatni nem lehet. Az elévülés nyugvása bár elméletileg szóba jöhet, de a perbeli tényállás azt tükrözi, hogy az így irányadó határidőt 1997. április 30-tól számítva a keresetindítással az I. rendű felperes jelentősen túllépte az igényérvényesítés határidejét. Az összecszerűség vonatkozásában fenntartotta az elsőfokú eljárás során is képviselt álláspontját, amely szerint a kezes nem tehető felelőssé olyan kamatkövetelésekért, amelyet az eredeti adós elleni felszámolási eljárásban nem jelentettek be. A kamat mértékét is vitatta, hangsúlyozva, hogy csak az I. rendű felperesi jogelődök és az adós közötti szerződésekből lenne megállapítható - azok megtörténtének időpontjától függően -, milyen mértékű kamat jár az I. rendű felperesnek és e vonatkozásban az I. rendű felperes nem teljesítette a bizonyítási kötelezettségét. Fellebbezése szerint az I. rendű felperest 5.940.308,- Ft tőke után illetheti meg kamat, amelynek mértéke nem ismert és 6.148.508,- Ft tőkekövetelés jár kamat nélkül az I. rendű felperesnek. Egyebekben az alperes kamatfizetési kötelezettségét „saját kötelezettségként” a keresetindítás napjától ismerte el. A perköltségre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést akként kérte megváltoztatni, hogy mellőzze a másodfokú bíróság az I. rendű felperes részére megítélt perköltséget, mert a felek 50-50 %-ban lettek pernyertesek, illetve pervesztesek; míg a II. rendű felperes vonatkozásában az eredeti kereseti kérelem alapján számított 2 %-os ügyvédi munkadíj megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű felperest.

A felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet II. rendű felperes keresetét elutasító rendelkezésének megváltoztatását kérték akként, hogy kötelezze a másodfokú bíróság az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 8.756.933,- Ft tőkét, 215.115.491,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 64.432.951,- Ft tőkének 2005. január 1-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, melynek mértéke a jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege. Kérték továbbá az elsőfokú ítélet és a kiegészítő ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének a megváltoztatását akként, hogy kötelezze a másodfokú bíróság az alperest 4.362.125,- Ft elsőfokú perköltség megfizetésére, amely a 900.000,- Ft kereseti illetékből a felperesek által előlegezett 1.587.125,- Ft szakértői költségből, az I. rendű felperes vonatkozásában 1.075.000,- Ft áfá-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból, a II. rendű felperes vonatkozásában pedig 800.000,- Ft szintén az áfá-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból áll, kérték továbbá, hogy kötelezze a másodfokú bíróság az alperest 1.325.420,- Ft másodfokú perköltség megfizetésére,

amely egyrészt magában foglalja a lerótt fellebbezési eljárási illetéket és 800.000,- Ft áfá-t is tartalmazó másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet érdemét támadó fellebbezését arra alapította a jogi képviselő, hogy a keresetlevélhez mellékelte, továbbá az eljárás során csatolt további okiratokkal a II. rendű felperes egyértelműen eleget tett a bizonyítási kötelezettségének, így benyújtásra kerültek a II. rendű felperesi jogelőd hitelezői igénybejelentése, a felszámoló visszaigazolása, az elsőfokú eljárás során 5/F/15-37. alatt csatolt mellékletek, amelyek mind a II. rendű felperes követelésének jogalapját, mind annakösszecszerűségét egyértelműen alátámasztják; az F/20. alatt csatolt igazolás pedig kronológikus sorrendben, perszámra hivatkozással egyértelműen rögzíti a visszaigazolás alapjául szolgáló tényeket. Hivatkozott arra is, hogy az alperes a csődegyezségi tárgyaláson részt vett, azon, valamint a Fővárosi Bíróság előtt 18.G.40.568/2002. szám alatt folyamatban volt perben több alkalommal is úgy nyilatkozott, hogy tisztában van a kezesi felelősségének tényével, a hitelezői összetétellel, összecszerűséggel, mindvégig tudomása volt a II. rendű felperes jogelődjének az adós ellen folyamatban volt peres ügyeiről, az abban hozott döntésekről, a beavatkozás lehetőségével azokban a perekben nem élt. Az ítéletek közokiratok, amelyeket az ellenkező bizonyításáig valónak kell tekinteni a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint. Figyelemmel a rendelkezésre álló okiratokra, az alperest terheli annak bizonyítása, hogy mindezek ellenére a felperesi követelés nem áll fenn. Amennyiben az elsőfokú bíróság az ítéletét a II. rendű felperes által csatolt felszámolói hitelezői igény visszaigazolás és az annak alapjául szolgáló polgári ügyekben keletkezett jogerős bírósági döntések figyelmen kívül hagyásával hozta meg, úgy meg kellett volna indokolnia, hogy azokat miért nem fogadta el. A perköltség vonatkozásában előadta, hogy a módosított kereset alapján az állapítható meg, hogy az I. rendű felperes javára a pernyertesség 2/3-ad arányban áll fenn, míg a II. rendű felperes terhére a pereszteség 1/3-ad arányban áll fenn, ennek alapján az alperes javára maximálisan 800.000,- Ft ügyvédi munkadíjat állapíthatott volna meg az elsőfokú bíróság, míg az I. rendű felperes javára 2.725.000,- Ft illeték és szakértői díjat magában foglaló perköltséget kellett volna megállapítania. Végül kérte, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése esetén a pert az elsőfokú bíróság másik tanácsa tárgyalja.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében vitatta, hogy a bizonyítás az alperest terhelné, hivatkozott a Ptk. 242. § (2) bekezdésére, amely szerint tartozáselismerés a másik félhez intézett írásbeli nyilatkozattal történik, az alperes pedig a tartozását nem ismerte el. Összegezve a felperesek eredeti és módosított kereseti kérelmeit, állította, hogy azok követhetetlenek és a perértéket a perben bejelentett legmagasabb követelés alapján kell kiszámítani. Az elévülés vonatkozásában ismételtén kifejtette az álláspontját, amely szerint az elévülés kezdete a követelés esedékessége, azaz a vagyonelevonások időpontja. A harmadik vagyonelevonás időpontját elfogadva az elévülés kezdetének, rámutatott, hogy az elévülés a B.L. Vállalattal szemben a felszámolás kezdő időpontjában 1995. március 22-én megszakadt, azonban ez a kezessel szemben nem szakította meg az elévülést, hanem szünetelőbe helyezte, a kezessel szemben elévülést megszakító célzatos intézkedés, felszólítás, per vagy egyezség nem történt, így a követelések vele

szemben legkésőbb 1999. március 20. napján elévültek. Álláspontja szerint az elévülés nyugvása megszűnt legkésőbb az I. számú közbenső mérleg 1996. november 26-i elfogadásától, illetve a felszámoló nyilatkozata szerint az 1998 januárjában kézhez vett legfelsőbb bírósági ítélettől, de mivel az eredeti időponthoz képest az elévülés 1999. március 20. napján következett be, ezért a nyugvás az elévülés számítására nem hatott ki. Egy általa készített szakvéleményt is csatolt a törvényi kezesi és más mögöttes felelősség elévülésével kapcsolatban, és hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság 1217/2005. számú elvi határozatában foglaltakra.

A felperesek ezt követően, érdemi nyilatkozatukban előadták, hogy jelen esetben annak van perdöntő jelentősége, hogy az alperes a csődegyezségi tárgyaláson részt vett és az abban foglaltak szerint a perbeli követelések fennállásáról tudomása volt. Az elsőfokú eljárás során csatolt iratokból megállapítható, hogy az adós felszámolója a Fővárosi Bíróság előtt 7.G.75.766/1996. szám alatt pert indított az alperes ellen, amelyben a hitelezők nevében eljárva a kezesi felelősség alapján támasztott követelést az alperessel szemben. A Legfelsőbb Bíróság a Gf.I.30.591/1997/5. számú ítéletével jogerősen elutasította a felszámoló keresetét azzal, hogy a kezessel szemben csak a hitelező léphet fel a kezesi kötelelem teljesítése érdekében. Az alperes abban a perben azzal védekezett, hogy a felszámolási eljárás még nem fejeződött be, ehhez képest a követelés idő előtti. 300.000.000,- Ft követelés tekintetében a kezesi felelősségét elismerte az ÁVÜ, azonban a perbeli álláspontja szerint a követelés mindaddig nem járt le, amíg nem állapítható meg, hogy a felperes vagyonából a felszámolási eljárás során mely követelések maradnak kiegyenlítetlenül. Az alperes a felszámolási eljárás során hónapokon át vizsgálta a hitelezői igényeket a D-M.Kft. közreműködésével. Az alperes tehát az elmúlt 14 év során többször tett tartozáselismerő nyilatkozatot. A Pp. 24. § (1) bekezdése alapján a pertárgy értékének a megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke az irányadó, ez pedig az I. rendű felperes vonatkozásában 23.703.616,- Ft, míg a II. rendű felperes vonatkozásában 8.756.933,- Ft volt.

A fellebbezések részben megalapozottak az alábbiak szerint.

Az alperes a jogorvoslati kérelmében is fenntartotta az elsőfokú eljárásban előterjesztett elévülési kifogását.

Érdemben arra hivatkozott, hogy az elévülés megszakítására a kezessel szemben is csak címzett jognyilatkozattal van jogszabályi lehetőség.

A másodfokú bíróság e körben rögzíti az alábbiakat.

Az alperesi jogelőd a B.L. Vállalattól, 1992. február 10. napján és 1992. június 16. napján az 1990. évi VII. törvény 12. § (2) bekezdésében rögzített felhatalmazással vagyonelevonásokat hajtott végre, amelyek alapján a (3) bekezdés előírásai szerint kezesi felelősséggel tartozik az elvonás időpontjában fennálló tartozásokért, az elvont vagyon erejéig és az elvonás arányában. A harmadik vagyonelevonás 1994. március 20-i időpontjára figyelemmel alkalmazandó 1992. évi LIV. törvény 53. §-a

érdemben változatlanul szabályozta az alperesi jogelőd kezesi és a hitelezőket ért kárért való felelősségét.

A felperesek keresetüket 2003. április 11-én terjesztették elő a fenti jogszabályi előírásokra hivatkozással.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a 4/2003. Polgári jogegységi határozatra figyelemmel bírálta el az alperes elévülési kifogását.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a Ptk. 326. § (1) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. A Ptk. 327. § (1) bekezdése a teljesítésre való írásbeli felszólításhoz elévülést megszakító jogkövetkezményt rendel.

Megállapította, hogy a felszámolási eljárásban benyújtott felperesi jogelőd igénybejelentések megszakították az elévülést. Hivatkozott a Ptk. 273. § (2) bekezdésére, amely szerint a kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen elvállalásakor volt. Ezen korlátozáson kívül mást nem ír elő a törvény, ami az elévülésre is alkalmazható lenne. Ennélfogva, ami az elévülésnél a főkötelezettre szabály, az érvényesül a kezesre is, kivéve, ha terhesebbé teszi a kötelezettségét. A Ptk. 327. §-a szerinti elévülés megszakadása nem teszi terhesebbé a helyzetét, a főkövetelés vonatkozásában. A felszámolási eljárásban készült második zárómérleg elfogadásakor, 2000. október 24-én vált nyilvánvalóvá a főadós fizetéseképtelensége, ehhez képest a 2002. decemberi igénybejelentések időben történtek az alperes felé.

Az alperes - a fellebbezésében és annak kiegészítésében - elfogadva azt, hogy a harmadik vagyonelvonás időpontjában, 1994. március 20-án kezdődött meg az elévülés a vállalat hitelezőinek igényérvényesítése vonatkozásában, kifejtette, hogy az 1995. március 22-én indult felszámolási eljárás az ún. mögöttes kezesi felelősség nyugvását idézte elő csak mindaddig, amíg az első közbenső mérlegből 1996. november 27-én megállapíthatóvá vált, hogy az adóssal szemben a követelések behajthatatlanná váltak.

A 1997. április 30-án készült második közbenső mérleg mellékletében a felszámoló egyértelműen rögzítette, hogy a felperesi g) és f) kategóriába tartozó követeléseket a felszámolási eljárásban nem lehet kielégíteni.

Végül utalt a Legfelsőbb Bíróság határozatára, amelyben a felszámolás alatt álló adós közvetlenül az alperesi jogelőd ellen indított perben érvényesítette a vagyonelvonás kapcsán a kezesi felelősségből adódó igényeket.

Ehhez képest az 1999. március 20. napján elévült követelések érvényesítésére 2003-ban előterjesztett kereset elkészt.

Álláspontja alátámasztására szakvéleményt csatolt a törvényi kezesi és más mögöttes felelősség elévüléséről, és hivatkozott az 1217/2005. számú Elvi határozatban kifejtettekre is.

Ebben a határozatban a Legfelsőbb Bíróság az 1988. évi VI. törvény 328. § (2) bekezdésében szabályozott, az irányító társaságnak a közvetlen irányítása alatt álló részvénytársaság behajthatatlan tartozásáért fennálló korlátlan, ún. mögöttes felelőssége kapcsán megállapította, hogy a jogosult követelésének elévülése mind

a főkötelezett, mind a másodlagos kötelezettel szemben ugyanazon időpontban, a követelés esedékességekor kezdődik. A mögöttes felelőssel (ÁPV. Rt. jogelődje) szembeni követelés elévülése mindaddig nyugszik, amíg fennáll a reális lehetősége annak, hogy a követelés a főkötelezettől behajtható.

A határozat indokolásában - egyebek mellett - rögzítette a Legfelsőbb Bíróság, hogy a Ptk. 326. §-a szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. Figyelemmel arra, hogy az eredeti adós és az alperes is ugyanazon kötelezettség teljesítéséért felelősek, a mögöttes adós helytállási kötelezettsége csak akkor nyílik meg, amikor bizonyossá válik, hogy az eredeti adós vagyona a követelést nem fedezi. A Ptk. 326. § (2) bekezdése értelmében az elévülés nyugvását eredményezi minden olyan esemény, amely miatt a jogosult követelését menthető okból nem tudja érvényesíteni.

A másodfokú bíróság osztja az alperes álláspontját, hogy elévülési kifogása vizsgálatakor irányadó e fenti elvi határozat.

Rámutat azonban arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság e döntésében kifejtette azt is, hogy az adott ügyben megállapított tényállás alapján lehet csak eldönteni azt a jogi kérdést, hogy a hitelező mikor került abba a helyzetbe, amikortól kezdve már menthető ok nem gátolta az alperessel szembeni igényérvényesítésében.

A jelen ügyben megállapított tényállás szerint az 1992. június 16-án kelt, az iratokhoz csatolt okiratból megállapítható, hogy az alperes jogelődje a kezési felelősségét 300.000.000,- Ft összegben elismerte, már a második vagyonelevonás időpontjában.

Az 1992. június 22-i csődegyeztetési tárgyaláson a jegyzőkönyv tanúsága szerint az alperes jogelődjének képviselője, az ott jelenlévő hitelezők felé úgy nyilatkozott, hogy a Kvassay zsilipi telep elvonása teljesen törvényes volt, az ÁVÜ a törvény értelmében kezességet vállalt e hiteltartozások kiegyenlítéséért, amennyiben a felszámolás során nem lesz elég fedezet a hitelezők kielégítésére.

A vállalat ezt követően, 1995. március 22-én, a harmadik vagyonelevonás után került felszámolás alá, amely - a közhiteles cégnyilvántartás adatai szerint - a mai napig nem fejeződött be.

Az 1996. november 27-i közbenső mérleget jóváhagyó végzést követte az 1997. április 30-i második közbenső mérleg, amelynek mellékletében, a 3/c. pontban rögzítésre került, hogy a felszámolást megelőzően a vállalat igényei érvényesítésére indított peres eljárások még nem zárultak le. A III.2.a) pontban megállapította a felszámoló, hogy a perek és egyeztetések érintenek a), b), f) és g) kategóriába sorolandó hitelezői igényeket is.

A 2000. október 24-én kelt 15.Fpk.01-91-000919/148. számú végzésben a bíróság a második közbenső felszámolási mérleget és a felszámoló részleges vagyonfelosztási javaslatát jóváhagyta, ennek alapján az elismert hitelezői igények közül 100 %-ban kielégítést nyertek a Cstv. 57. § d) pontjába sorolt követelések.

A felszámolási eljárásban keletkezett iratok között található a 2000. december 12-én kelt alperesi fizetési készsége megerősítő érdemi nyilatkozat a felszámoló felé, amelyben a jogszabály alapján történő igények jogalapját elismerte az alperes.

Annak összecszerűsége megállapíthatósága érdekében kérte, hogy részére a felszámoló küldje meg a hitelezői listát.

Ezt követően, 2002. december 9-én készült - az engedményezés útján szerzett követelések - kimutatása, amelyben a felszámoló arról tájékoztatta a II. rendű felperest, hogy a három vagyonelvonás előtt keletkezett igények megtérülésére a felszámolási vagyonból nincs lehetőség.

A 2002. december 17. napján kelt, az alperes vezérigazgatójához címzett, a felperesek képviselője által készített ajánlat, amelyben a felperesek a pert megelőző egyezségkötés érdekében kimutatták a hitelezői igényükből eredő, és az alperes felé fennálló igényüket.

2003. február 25-i a felperesek képviselőjéhez címzett válasz, amely szerint az alperes neve érdemben úgy nyilatkozott, hogy csak abban az esetben köthet egyezséget, ha az adott jogvita minden részlete, úgy a jogalap, mint az összecszerűség hiánytalanul tisztázott. Rámutatott, hogy az érvényesíteni tervezett hitelezői követelések alátámasztása, bizonyítása az ajánlatban nem található, ezért ezek hiányában nem tud nyilatkozni.

A felperesek keresetüket ezt követően, 2003. április 11. napján terjesztették elő.

Mindezen okirati bizonyítékok egybevetése alapján megállapította a másodfokú bíróság - figyelemmel arra is, hogy a felszámoló 52. sorszám alatt benyújtott nyilatkozata szerint az alperes jogelődje az eljárás valamennyi szakaszában képviseltette magát, ezért az ügyre vonatkozó valamennyi információval vélhetőleg rendelkezett - a felperesek joggal bízhattak abban, hogy az alperes által a jelen peres eljárásban hiányolt, az elévülést megszakító felszólításra nincs szükség ahhoz, hogy az alperes teljesítse jogszabályon alapuló kötelezettségét.

Ezt támasztja alá, hogy az alperesi jogelőd még az adós felszámolás alá kerülését megelőzően vállalta a kezesi felelősségéből eredően a hitelezői igények kielégítését. Utoljára a második vagyonmérleget jóváhagyó bírósági végzést követően, 2000. december 12-én erősítette meg fizetési készségét.

E nyilatkozat - az egységes bírói gyakorlat szerint - nem minősül a hitelezők felé tett tartozáselismerő nyilatkozatnak, de mint bizonyítékot a másodfokú bíróság nagy súllyal vette figyelembe annak megállapítása körében, hogy menthető volt-e a felperesek azon magatartása, hogy korábban nem szőlították fel teljesítésre az alperest.

Így a 2003. április 11-én benyújtott kereset alapján a követelések elévülését megállapítani nem lehet, mivel az alperes jogi képviselője által a felperesek jogi képviselője részére küldött 2003. február 25-i okiratból állapítható meg egyértelműen, hogy az alperes a jogszabályon alapuló, mögöttes kezesi és kártérítési felelősségéből adódó hitelezői igények megtérítését - bizonyítottság hiányában - nem vállalja.

Ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek menthető okból nem érvényesítették ezt megelőzően igényüket közvetlenül az alperessel szemben.

Mindezek alapján megállapította a másodfokú bíróság, hogy érdemben helytálló volt az elsőfokú bíróság jogi következtetése arra, hogy a felperesek igénye nem évült el.

Az alperes fellebbezését másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletében az I. rendű felperes részére megítélt tőkeösszeg és kamat vonatkozásában terjesztette elő.

Az elsőfokú bíróság e körben ítéletében a tényállást érdemben helyesen állapította meg, az I. rendű felperes részére megítélt tőke vonatkozásában a döntése helytálló, a kamat mértéke tekintetében előterjesztett alperesi fellebbezés azonban megalapozott.

Elsődlegesen rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság felperesi indítványra igazságügyi könyvszakértőt rendelt ki, és ítéletét a beszerzett szakvéleményre, illetve kiegészítő szakvéleményre alapította.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, amely szerint a felpereseket engedményezés folytán megillető követelés összegének, valamint az ÁVÜ kezesi felelőssége alapján az alperest terhelő arányos fizetési kötelezettségnek a meghatározása, jelen perben szakkérdés.

Az I. rendű felperes tőkekövetelését az alperes az elsőfokú eljárás során, a kiegészítő szakvéleményben foglaltakkal egyezően 23.703.616,- Ft-ban elfogadta, annak csak a szakértő által alkalmazott vetítési képletét vitatta, új szakértő kirendelését, illetve a szakvélemény további kiegészítését azonban nem kérte. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan alapította az ítéletét a felperesek által elfogadott és általa aggálytalannak tekintett szakvéleményre.

Az alperes a fellebbezésében vitatta az I. rendű felperes azon kamatköveteléseinek a megalapozottságát, amelyeket a felszámolási eljárásban nem jelentettek be, azokat a felszámolási (közbenső) mérleg sem tartalmazta, és ez ellen a hitelező a kifogását nem jelentette be. E körben hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Gfv.E.30.328/2004/2. számú döntésére, amely érdemben a felszámolási eljárásban be nem jelentett valamely követelésrészre vonatkozik, de nem a bejelentett követelés után számítható késedelmi kamatokra. Ez utóbbiak vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság Cstv. 35. § (1) bekezdésére alapított helytálló jogi indokolását.

Az I. rendű felperes a keresetben érvényesített igényét engedményezéssel szerezte a B. L. Vállalat öt hitelezőjétől, akik hitelezői igényüket a felszámolási eljárásban határidőben bejelentették.

Az alperes az eljárás során végig vitatta a kamat mértékét is, arra hivatkozással, hogy az igények alapját képező szerződésekből állapítható meg az alperes által fizetendő kamat mértéke. Egyebek mellett e körben tett észrevételt a szakvéleményre, kérve a követelések felülvizsgálatát és az egyes követeléseknél a szerződésben megjelölt kamatokkal való számítást.

A szakértő kiegészítő szakvéleményében a 86/1990. (XI. 14.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésére alapítottan fenntartotta az eredeti álláspontját, amely szerint a felszámoló is helyesen alkalmazta a jegybanki alapkamat kétszeres összegével való számítást az 1990. november 14-e után ismert hitelezői tőkekövetelések vonatkozásában.

A gazdálkodó szervezetek egymás közötti viszonyában alkalmazandó késedelmi kamat mértékéről szóló 1990. november 14-én hatályba lépett 86/1990. Korm. rendelet 1. § (1) és (2) bekezdése valóban úgy rendelkezik, hogy a gazdálkodó szervezetek (Ptk. 685. § c) pont), a gazdasági tevékenység folytatására jogosult más jogi személyek és ilyen tevékenységre jogosult magánszemélyek egymás közötti viszonyában a késedelmi kamat mértéke - ha a felek magasabb mértékben nem állapodtak meg - a jegybanki alapkamat kétszeres szorzata. A kamat összegét a késedelem időtartamának minden időszakára az érvényes jegybanki alapkamat alapul vételével kell kiszámítani.

A 3. § (1) bekezdése szerint e rendelet rendelkezéseit a hatályba lépése után kötött szerződésekre kell alkalmazni. Egyidejűleg a gazdálkodó szervezetek egymás közötti viszonyában a késedelmi kamat mértékéről szóló 111/1989. (XI. 9.) MT. rendelet hatályát veszti, rendelkezései azonban az e rendelet hatályba lépése előtt kötött szerződésekre továbbra is alkalmazandók.

A 111/1989. (XI. 9.) MT. rendelet 1. §-a azt mondta ki, hogy a gazdálkodó szervezetek egymás közötti viszonyukban a késedelmi kamat mértékében - a késedelmi kamatnak a Ptk. 301. § (1) bekezdésében foglalt mértékénél magasabb mértékben is - megállapodhatnak. Rendelkezéseit a 2. § értelmében a hatályba lépése után kötött szerződésekre kell alkalmazni.

A fenti jogszabályi előírásokból következik, hogy az 1990. november 14-e előtt megkötött szerződésekre az 1989. évi X. törvénnyel módosított Ptk. 301. § (1) és (2) bekezdései vonatkoznak, amely szerint a késedelmi kamat mértéke az 1989. május 26-a után megkötött szerződések tekintetében évi 20 %. A 111/1989. MT. rendelet fent hivatkozott 1. §-a arra adott lehetőséget a hatályba lépését követően megkötött szerződések vonatkozásában, hogy a gazdálkodó szervezetek a Ptk. szerinti 20 %-nál magasabb kamat mértékben is megállapodjanak.

Az alapszakvélemény mellékletét képező iratok szerint, az I. rendű felperes jogelődei közül az L. F. Leányvállalat és B. Kisszövetkezet felszámolási eljárásban benyújtott számláinak esedékessége részben 1990. november 14-e előtti időpontra esett. Ebből következően az alapjogviszonyt keletkeztető szerződés is értelemszerűen korábbi időpontú, de pl. a Cs. Rt. felperesi jogelőd követelését alátámasztó 1993. május 13-i keltű ítélet az 1989. május 29-i szerződés alapján a B.L. Vállalatot a tőke után 20 % mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezte.

A késedelmi kamat a késedelembe esés időpontjától kezdve jár az adott időszakra vonatkozó jogszabályban, illetve a jogszabály felhatalmazása alapján a felek által szerződésben rögzített mértékben. A korábban lejárt tartozások tekintetében ebből a szempontból a felszámolási eljárás megindításának nincs jogi relevanciája.

Mivel a kamat mértékének megállapítása nem tekinthető könyvszakértő kompetenciájába tartozó szakkérdésnek, abban a bíróságnak kell állást foglalnia. Más kérdés, hogy a vonatkozó jogszabályok alapján járó késedelmi kamat meghatározott időszakra vonatkozó tőkésítése, annak kiszámítása - bonyolultsága miatt - már szakértő igénybevételét teheti szükségessé.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a kamat mértéke tekintetében is a szakvéleményre alapítva, a jegybanki alapkamat kétszeresével számított tőkésített kamat megfizetésére kötelezte az alperest az I. rendű felperes javára.

A kamat mértéke tekintetében - a fentebb kifejtettek alapján - ezért osztja a másodfokú bíróság az alperes álláspontját, amely szerint nem lett volna mellőzhető az I. rendű felperesi jogelődök és a B.L. Vállalat közötti szerződések időpontjának és a szerződésekben esetlegesen kikötött késedelmi kamatra vonatkozó megállapodásoknak a vizsgálata.

Alapos az elsőfokú bíróság ítéletének a II. rendű felperes keresetét elutasító rendelkezése ellen előterjesztett felperesi fellebbezés is az alábbiak szerint.

Elsődlegesen rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság által tett azon megállapítás, hogy a II. rendű felperes vonatkozásában nem tudott tényállást megállapítani, ellentmondásos, mivel a határozatban tényként rögzítette a II. rendű felperesi jogelőd követelésének jogalapját, az O. Rt.-nek a lakásépítésekhez kapcsolódó garanciális helytállási kötelezettségét és annak az eredeti adósra történő átháríthatóságát, az ezen alapuló bírósági ítéleteket és ezeknek a felszámoló általi, kimutatásokkal alátámasztott elismerését.

Ehhez képest okszerűtlen az elsőfokú bíróság elutasító döntésének az indokolása, amely szerint az eredeti jogviszonyt keletkeztető szerződések hiányában a felperes követelése nem bírálható el.

Bár a más bírósági ítéletek kötőerejére, illetve a res iudicata-ra vonatkozó megállapítások önmagukban helytállóak, azonban alappal hivatkoztak a felperesek a fellebbezésükben arra, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság az általuk részben becsatolt ítéleteket, illetve a felszámoló által kimutatott és visszaigazolt, valamint a szakértő által a perben ellenőrzött követeléseket, mint okirati bizonyítékokat nem fogadta el, úgy ezt indokolnia kellett volna. Helytálló az a felperesi hivatkozás is, amely szerint az alperes nem az ítéletekben foglalt jogerős rendelkezéseket, hanem az ítéletek alapját képező tényállást vitatta.

Megalapozottak a fellebbezések a perköltség megállapítása tekintetében is, mivel az elsőfokú bíróság e körben nem tett eleget indokolási kötelezettségének. Nem állapítható meg, hogy milyen pertárgyérték alapulvételével kötelezte a feleket ítéletében és kiegészítő ítéletében perköltség megfizetésére.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű felperes javára megítélt tőkére vonatkozó rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a Pp. 213. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával részítélettel helybenhagyta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét - a kiegészítő ítéletre is kiterjedően - a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította; döntésére tekintettel a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült perköltség összegét csak megállapította; az ügyvédi munkadíj összegét a kereset benyújtásának időpontja alapján alkalmazandó 8/2002. (III. 30.) IM rendelet alapján mérlegeléssel állapította meg a II. rendű

felperesi tőkekövetelés, mint pertárgyérték alapulvételével, figyelemmel arra is, hogy a másodfokú bíróság egy tárgyalást tartott az ügyben.

Végül megállapította a másodfokú bíróság, hogy nem állnak fenn a Pp. 252. § (4) bekezdése szerinti másik tanács kijelölésének feltételei.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak fel kell hívnia az I. rendű felperest a kamat mértékek igazolására, valamint értékelnie kell a perben rendelkezésre álló okiratok tartalmát a fentebb kifejtettek szerint.

A II. rendű felperest is keresetpontosításra kell felhívnia a tőkekövetelése vonatkozásában, arra is figyelemmel, hogy a jelen ügyben alkalmazandó 1990. évi VII. törvény 12. § (3) bekezdése és az 1992. évi LIV. törvény 53. §-a az elvonás időpontjában fennálló tartozásokért állapította meg az ÁVÜ kezesi felelősségét, míg a hitelezőknek a vagyyonelvonással okozott károkért az ÁVÜ kártérítési felelősségét írta elő.

A II. rendű felperes által érvényesített követeléseknek egy része a vagyonelvonások időpontjában még nem állhatott fenn, mert azok a lakások kötelező alkalmassági idején belül keletkezett későbbi szavatossági igényérvényesítésekből származtak, illetve származhattak; erre utalnak a per eddigi adatai. Ezért a II. rendű felperesi követelés jogcímét is tisztázni kell.

A tőke után fizetendő kamat mértékére pedig az I. rendű felperes vonatkozásában kifejtettek irányadóak.

Budapest, 2006. év február hó 3. napján

álinkásné dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsanna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróügyi tisztviselő